Упорядник і післямова Л. Гром'як. – Тернопіль, 1999. – 830 с.

8. Ільницький М. "Між двома війнами…" Західноукраїнська та еміграційна поезія 20 – 30 років XX століття // Дзвін. – 2005. – № 4. – С. 113 – 121.

9. Ільницький М. Між двох світових, літературний процес 20-х рр. у Західній Україні // Дзвін. – 2005. – № 2. – С. 123 – 137.

10. Коструба Т. Що таке "католицька література". Огляд української літератури в 1918 – 1938 рр. // Життя і Слово. Квартальник для релігії й культури. – Ватерфорд, 1948. – Ч. 1 – 2. – С. 55 – 68; 115 – 126, Ч. 3 – 4. – С. 238 – 250.

11. о. Василь Мельник (Василь Лімниченко). Релігія і життя (поезія, проза, драма, публіцистика, релігійні статті) / За заг. ред. проф. Р. Гром'яка. Упорядник і післямова Л. Гром'як. – Тернопіль, 1999. – 830 с.

12. Микитюк В. Українська католицька критика міжвоєнного двадцятиліття // НТШ. Літературознавчі та історичні студії. Матеріали конференцій. – Львів, 2002. – Том 14. – С. 252 – 265.

13. Мох О. Вигляди українського католицького роману // Нова зоря. – 1933. – ч. 4. – С. 7.

14. Розумний Я. Від символізму до екзистенціялізму: християнські елементи в українській поезії двадцятого століття // Збірник праць Ювілейного Конґресу у 1000-ліття хрищення Руси-України. – Мюнхен, 1988 – 1989. – С. 491 – 513.

15. Рудницький Л. Поезія Григора Меріяма-Лужницького // Записки НТШ. Праці філологічної секції. – Львів, 1995. – Т. CCXXIX. – С. 154 – 169.

16. Салига Т. Григор Лужницький і літературна група "Логос" // Дванадцять листів о.Андрея Шептицького до матері. – Львів: Світ, 1994. – С. 69 – 78.

17. Хороб С. Із когорти сподвижників (Ідейно-естетичні концепції творчості Григора Лужницького) // Лужницький Г. Вибране. – Івано-Франківськ, 1998. – С. 5 – 10.

Стаття надійшла до редакції 23.09.2010

УДК 314:379.85

Любов Малик, *кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки та менеджменту лісових підприємств Національного лісотехнічного університету України, м. Львів*

ДЕМОГРАФІЧНІ ТА СОЦІОЛОГО-ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ МАРКЕТИНГУ В СФЕРІ ПОСЛУГ ТУРИСТИЧНОЇ ІНДУСТРІЇ

Специфіка туристичної індустрії відіграє велике значення в сфері маркетингу. Зокрема включаються демографічні та соціально-економічні проблеми маркетингу.

Ключові слова: *природні ресурси, "вікові дерева", ґрунт, земля, туристична індустрія.*

Специфика туристической индустрии играет большое значение в сфере маркетинга. В частности включаются демографические и социально экономические проблемы маркетинга.

Ключевые слова: *природные ресурсы, "вековые деревья", почва, земля, туристическая индустрия.*

The specific of tourist industry plays a large value in the sphere of marketing. In particular the demographic are included and socially economic problems of marketing.

Key words: *natural resources, "age-old trees", soil, earth, tourist industry.*

Постановка проблеми та аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема маркетингу щодо господарської діяльності людини зумовила пошкодження і вичерпування природних ресурсів. Це призводить до деформації сформованих протягом мільйонів років природного кругообігу речовин та енергетичних потоків на планеті. І як наслідок прогресуюче руйнування біосфери Землі, що може набувати характеру незворотних процесів і навколишнє середовище може стати непридатним для існування внаслідок розвитку промисловості, що часто має негативний вплив на довкілля і здоров'я людей, як відзначає Георгій Філіпчук [9].

Сучасні маркетологи повинні знати, що існує багато свідчень локальних, регіональних та глобальних змін у біосфері. Одним з найважливіших показників цих змін є зростання і соціалізація населення.

Протягом останніх 150 років населення землі зростає дуже швидко. Про це свідчать факти, адже на початку нашого літочислення кількість населення Землі сягала 230 млн. осіб. Тільки

© Л. Малик, 2010

This document was created using SOLID CONVERTER PDF To remove this message, purchase the product at www.SolidDocuments.com

близько 1830 року вона досягла 1 млрд. осіб, у 1890 році вона становила 1,6 млрд. Однак у 1930 році на Землі було вже більше 2 млрд. осіб, а через 30 років (у 1960 р.) досягла 3 млрд. І вже через 15 років (1975) – 4 млрд. осіб. Наприкінці 1999 року чисельність населення планети сягнула 6 млрд. осіб, а у першій половині XXI століття за передбаченнями футурологів, наблизиться до 11 млрд. осіб.

Отже, щорічно чисельність людей на Землі зростає, а природні ресурси, за допомогою яких можна забезпечити життя цього населення, підвищити його якість, катастрофічно зменшується. Невпинно збільшується кількість бідних і знедолених у світі, незважаючи на темпи розвитку економіки, відбувається катастрофічне виснаження всіх природних ресурсів.

Нині маркетологи всіх країн неспроможні розв'язувати не лише глобальні, але й регіональні екологічні й соціальні проблеми.

Варто зазначити, що вже зараз стоїть гостро питання про збереження вікових дерев у природі, які є вагомими чинниками у туристичній індустрії, рекреаційно-відпочинковому туризмі.

Еволюція біологічних видів, що тривала протягом усіх геологічних періодів, відбувалася у напрямку великої диференціації їх вікової структури. У рослинному світі поруч із одно- та дворічними видами є рослини, які живуть кілька тисяч років. Наприклад Карпатський "Тис ягідний" з родини тисових. В оптимальних кліматичних умовах він росте до 2 – 3 тис. років.

Довгий вік деяких біологічних видів дерев, який передається генетично, є нерозгаданою таємницею для багатьох біологів, котрі займаються проблемою їх довголіття; тому особини дерев, що доживають до своєї природної смерті, становлять особливий інтерес в туристичній галузі для багатьох мандрівників і дослідників природного середовища.

До поняття "вікові дерева" умовно можна віднести лісові породи віком понад 120 р. (дуб звичайний – 200 – 250 р. і більше, бук лісовий більше 150 років, сосна звичайна більше 150, липа більше 120, ясен звичайний більше 150, явір більше 150, ялиця більше 150, смерека більше 150 років). Та плодові віком понад 80 років.

Відзначимо, що такі дерева мають багатогранне значення, адже це живі свідки природних лісів, які потрібно відновлювати. Як цінні "насінники" солітерні вікові дерева є зберігачами генетичних ресурсів місцевих популяцій. З віковими деревами топічно і трофічно пов'язані численні види птахів, ссавців, рідкісних комах. Вікові дерева сприяють ще й збереженню біорізноманітності тваринного світу. Вони є також цінними об'єктами для дендрохронологічних досліджень змін клімату, пов'язаних з небезпечним парниковим ефектом у біосфері. Ряд вікових дерев має історико-культурне та релігійне значення (старі липи біля храмів, ясени висаджені на в'їзді в село в знак скасування панщини). А ландшафтно-естетичну роль вікових дерев узагалі важко переоцінити. Тому в народі завжди з шаною ставилися до патріархів наших лісів й охороняли їх як пам'ятки природи, які є цікавими в даний час для туристичної індустрії, відвідування тих місць туристами де ростуть вікові дерева.

Провідні вчені світу вважають, що головними заходами, які допоможуть зберегти нашу цивілізацію та біосферу, є відродження та збереження розмаїття природи й біогруповань в обсягах, які забезпечують стійкість довкілля. Ми маємо прагнути до гармонізації взаємовідносин людського суспільства та природи. А це можливо лише за умови зміни свідомості людства, вдосконалення соціологічного мислення.

Варто зазначити про демографічні проблеми України, які повинні розв'язувати маркетологи.

Останнім часом демографічна ситуація в Україні вкрай несприятлива, оскільки соціально-економічний розвиток нашої держави в складі Російської імперії поставив український народ перед реальною загрозою зменшення. З 1991 року серед населення України смертність перевищила народжуваність, а в 1993 році природній спад досяг вже 180 тис. осіб.

Найвищий рівень народжуваності в Україні спостерігався у 1925 – 1926 роках. Відтоді почалося систематичне зниження народжуваності.

У 1964 році жінки народжували в середньому двох дітей. Уже в 1989 році цей показник становив 1,9 дитини. Загалом рівень народжуваності в Україні є незадовільним і не може забезпечувати простого відтворення. Якщо у 1980 році загальний коефіцієнт народжуваності становив 14,8 чол. на кожну тисячу населення, у 1989 році –13,3, то в 1992 році 11,4, а у 1999 р. цей показник сягнув – менше 9. Це найнижчий рівень народжуваності в Україні за останні століття.

"Дерева виступають у карпатській міфології як система просторових і духовних координат, які з'єднують небо і землю, верх і низ і усі чотири сторони світу. Сонячне світло, що живить листя і поверхневі та підземні води, які напувають корені, – все це з'єднується в плоті дерева, що родиться від з'єднання неба і землі"(Лящук, 1993) [3].

Життя людей в Україні залежить від стану навколишнього середовища. Унаслідок постійного втручання людини в природу відбувається

This document was created using SOLID CONVERTER PDF To remove this message, purchase the product at www.SolidDocuments.com

порушення екологічної рівноваги і, як наслідок – посилення нервово-емоційного напруження при повній консервативності функцій організму, що може бути причиною погіршення здоров'я населення.

У наш час особливо забруднене навколишнє середовище у великих містах. Відбувається нестримна концентрація людей у містах, з'являються і зростають багатомільйонні міста-мегаполіси, збільшується їхня кількість, розміри та проблеми.

Ступінь поширення багатьох хвороб у великих містах набагато більший, ніж у малих містах чи селах. Така хвороба, як рак легень, у великих містах нині реєструється у два-три рази частіше, ніж у сільській місцевості. Рівень інфекційних захворювань у містах також удвічі вищий.

Одночасно з розвитком міст збільшується негативний тиск на біосферу. Проблеми урбанізації ретельно вивчаються у багатьох країнах світу, в тому числі і в Україні. Це соціальне явище досліджують екологи, економісти, соціологи і представники багатьох галузей науки, застосовуючи комплексний, системний аналіз.

Маркетологи підприємств та організацій повинні знати, що основні джерела антропогенного забруднення довкілля відносяться до таких факторів.

Особливо швидко посилюється вплив суспільства на природу в зв'язку з розвитком машинного виробництва.

Завойовуючи природу, людство значною мірою підірвало природні умови власної життєдіяльності.

За останні 100 років людство більше, ніж у тисячу разів, збільшило чисельність енергетичних ресурсів, за останні 30 років відбулося збільшення у 2 рази.

Унаслідок спалювання палива частка вуглекислого газу в атмосфері збільшилася за останні роки на 25 – 30% і може привести на початку XXI століття до підвищення середньої температури на 1,5 градусів, що приведе до зростання площі пустель.

Щорічно світова промисловість скидає в річки понад 160 куб. м шкідливих стоків, щорічно в ґрунти людством вноситься 500 млн. тонн мінеральних добрив і близько 4 млн. тонн пестицидів, більша частина яких осідає в ґрунт і накопичується в штучних водоймищах, які живлять водою промислові центри.

Уся планета нині страждає від антропогенного тиску, він виявляється через забруднення навколишнього природного середовища, виснаження природних ресурсів і деградацію системи, ґрунтів, хижацьке винищення лісів.

До основних антропогенних забруднювачів довкілля, крім шкідливих речовин, що викидаються промисловими підприємствами, пестицидів і мінеральних добрив, що застосовуються у сільському господарстві, забруднень усіх видів транспорту, належать також транспортні та виробничі шуми, іонізуюче випромінювання, вібрації, світлові та теплові впливи і т. ін.

Особливо наносить шкоду довкіллю радіоактивне забруднення. Вибух в Чорнобилі, викликає променеві хвороби, уражень шкіри, кришталика ока, хвороби кісткового мозку.

Під час аварій атомних реакторів, розгерметизації захоронень радіоактивних відходів радіаційний бруд поширюється на десятки й сотні кілометрів, унаслідок вибухів ядерних бомб – по всій планеті.

Важко переоцінити трагічні наслідки Чорнобильської катастрофи, що стала для України фатальним фактором, який спричинив загрозу генетичному здоров'ю нації.

Сьогодні необхідно на всіх рівнях і в усіх напрямках проводити активну роботу проти нарощування ядерної зброї, її випробовування, виступати за її повне знищення. Для цього необхідні міжнародні угоди, закони, домовленості та постійний найсуворіший контроль за їхніми виконаннями. Активну участь у цьому має брати молодь, громадкість, студентство.

Шум – одна з форм фізичного (хвильового) забруднення навколишнього середовища. Під шумом розуміють усі неприємності та небажані звуки чи їхню сукупність, які заважають нормально працювати, сприймати інформаційні звукові сигнали, відпочивати.

Рівень шуму навколишнього середовища складає 30 – 60 дБА. До цього природного фону за сучасних умов додаються виробничі й транспортні шуми, рівень яких перевищує 100 дБА.

Джерелами шумів є всі види транспорту, промислові об'єкти, гучномовні пристрої, ліфти, телевізори, радіоприймачі, музичні інструменти, юрби людей і окремі особи.

Соціальний характер проблеми забруднення середовища шумом і визначає те, що боротьба з ним – завдання не тільки технічне, а й суспільне. У проблемі взаємодії людського суспільства і природи важливе місце посідає свідома й активна боротьба із шумовим забрудненням довкілля.

Інтенсивний розвиток електроніки та радіотехніки викликав забруднення природного середовища електромагнітними випромінюваннями (полями). Головними їхніми джерелами є радіо-,

This document was created using SOLID CONVERTER PDF To remove this message, purchase the product at www.SolidDocuments.com

телевізійні і радіолокаційні станції, високовольтні лінії електропередач, електротранспорт. Поблизу кожного обласного центру, багатьох районних центрів, великих міст розташовані телевізійні центри або ретранслятори, радіоцентри, засоби радіозв'язку різного призначення.

Рівень електромагнітних випромінювань у таких районах (діапазон радіочастот об'єктів може змінюватися від 50 – 100 Гц до 100 ГГц) часто перевищує допустимі гігієнічні норми й дуже шкодить здоров'ю людей, що мешкають поруч.

Зростання енергетичних потужностей становить небезпеку для довкілля – розширюється мережа та зростає напруга повітряних ліній електропередач. Вони негативно впливають на нормальний розвиток тваринного та рослинного світу. Спеціальні дослідження показали, що технічно найперспективнішими є лінії надвисокої та ультрависокої напруги (750 – 1150 кВ), котрі становлять небезпеку. Навколо них утворюються потужні електромагнітні поля, які негативно впливають на людину, порушують природну міграцію тварин, процес росту рослин.

Варто дальше зазначити про вплив діяльності людського суспільства на геологічне середовище. З розвитком науки і техніки невпинно зростає антропогенний вплив на геологічне середовище. До початку XVIII ст. людина використовувала 26 елементів мінеральної сировини, на початку XX ст. – 59, а сьогодні – більше 90.

Тому найбільш негативно впливають на геологічне середовище гірничо-добувна і будівельна галузі промисловості. Лише 10% мінеральної сировини, що добувається з надр планети, перетворюється на готову продукцію, а решта 90% забруднює біосферу.

Унаслідок видобування, збагачення та переробки корисних копалин, нагромадження порожньої породи та відходів виробництва відбувається концентрація шкідливих елементів – важких металів, радіонуклідів, що призводить до важких захворювань і навіть масової загибелі рослин і тварин.

Необхідно здійснювати рекультивацію використаних земель, на місці відпрацьованих відкритим способом родовищ корисних копалин. Це поняття охоплює весь комплекс робіт, спрямованих на відновлення родючості й народногосподарської цінності порушених земель. Рекультивація – це відновлення шару ґрунту, попередньо знятого з ділянок, де передбачається його механічне руйнування або сильне забруднення.

Ґрунт – важливий компонент біосфери. Природно-ресурсною базою розвитку сільського та лісового господарства є земля – найбільш цінне і незамінне багатство країни.

Земля – дуже містке і широке поняття. Вона – національне багатство суспільства, основний засіб виробництва у сільському господарстві і просторовий базис, де розміщуються всі галузі виробництва.

Ґрунтом називають видозмінені під впливом живих організмів, перш за все – зелених рослин, поверхневі шари земної кори (суходолу), котрі відрізняються від гірських порід складом мінеральної маси, значним вмістом специфічних органічних речовин (гумусу) і мають важливу відмінність – родючість, тобто здатність постачати рослинам необхідні для їх росту поживні речовини, воду і повітря. Ґрунти є одночасно і результатом життєдіяльності зелених рослин, і умовою їхнього існування, а також збереження та відновлення лісових масивів. Треба прийняти за приклад що в давнину майже кожна церква або приходство, обсаджувалися тополями, липами, дубами та іншою деревиною, яка оберігала ці місцевості від вітру грози та інших природних негативних явищ.

Відзначимо, що у 30-х роках в Західній Україні поширюється рух за збереження вікових природних лісів. На Передкарпатті і в Карпатах цей рух пов'язаний з іменами польських ботаніків В. Шафера, П. Контного; на Розточчі – з іменами відомого українського лісівника А. П'ясецького.

За даними В. Шафера, станом на 1921 р. на теренах Західної України, зокрема на Станіславщині (Івано-Франківщина) діяли такі лісові резервати: "Ясен" (500 га) для охорони угрупування модрини (Калуський повіт); "Княждвір" з найбільшим у Європі угрупуванням тису ягідного (діючий з 1914 р. у Коломийському повіті); "Стратин" (3,28 га) для охорони решток букового пралісу опільського типу (діючий з 1931 р. у Рогатинському повіті).

Вагомий унесок в охорону пралісових екосистем на Закарпатті вніс чеський ботанік А. Златнік, котрий у 1938 р. опублікував роботу "Дослідження природних лісів на Підкарпатській Русі" [6].

На східних теренах України перші спроби збереження вікових дерев були зроблені Хортицьким Товариством охорони природи, заснованим у 1910 р. Надалі охорона вікових дерев регламентувалась "Положенням про пам'ятки культури і природи", прийнятим Раднаркомом у 1926 р. До 1939 р. на території УРСР затверджено близько 2 тисяч пам'яток

This document was created using SOLID CONVERTER PDF To remove this message, purchase the product at www.SolidDocuments.com

природи, серед яких було багато вікових дерев (Природа України та її охорона, 1975) [5].

У повоєнний час питаннями охорони та збереження вікових дерев займалося створене у 1946 р. Українське Товариство охорони природи (УТОП). На початку 70-х рр. минулого століття, з ініціативи республіканської секції охорони пам'яток природи УТОП, проведено дендрологічну інвентаризацію вікових дерев. Наслідком цього заходу стало виявлення на території України 483 поодиноких вікових дерев, у тому числі 228 дубів віком понад 200 років. Зареєстровано два тисячолітні дуби: "Дуб Максима Залізняка" на хуторі Буда Чигиринського району на Черкащині (стовбур – 9 м в обхваті) та "Дуб-патріарх" у Глинівському лісництві на Рівненщині 91300 років". Крім того, до реєстру внесено три дуби віком 700 років на Запоріжжі, Київщині, Полтавщині та 21 дуб віком 500 років. Було також виявлено 58 невеликих груп вікових дубів у кількості 254 особин. Серед них 2 дуби по 800 років 14 дерев – по 500, 22 – по 400 і 90 дубів – по 300 років.

Слід відзначити, що цією ж інвентаризацією зафіксовано 1077 дерев інших видів віком 300 – 600 років, зокрема 126 лип, 164 – тиса ягідного, 12 сосни Веймутової, 66 – сосни чорної, 22 – ясена, 33 – тополі. Було визначено вік трьох тисів ягідних, що становив 3 тис. років, а шести тисів понад 700 років. Найстаріші липи зареєстровано на Львівщині: одна 700-річна і дванадцять 400 – 500-річних.

Багато вікових дерев, які становлять для туристичної індустрії цікавість було віднесено до категорії меморіальних пам'яток. Дуби Шевченка та Богдана Хмельницького зростають у багатьох областях України. Найвідоміші з них 500-літній "Дуб Шевченка" у с. Шевченкове Звенигородського, "Дуб Шевченка" на Михайлівській горі біля с. Прохорівка Каніського та 800-літній "Дуб Богдана Хмельницького" в урочищі Різаний Яр біля с. Вираїв Корсунь-Шевченківського районів на Черкащині; "Дуб Шевченка", віком понад 200 років, у селі Мар'янське Великобагачанського району на Полтавщині. Також були за інвентаризовані вже згаданий тисячолітній "Дуб Максима Залізняка" на Черкащині, віковий "Запорізький дуб" на острові Хортиця, 700-літній "Дуб Сковороди" у с. Сковородинівка Золочівського району на Харківщині, "Дуб Івана Франка" на батьківщині письменника в с. Нагуєвичі Дрогобицького району на Львівщині. "Сосна Гоголя" в уже згаданому с. Прохорівка, як відзначають автори С. Стойко, В. Шушеняк, Г. Савка, П. Шубер, Я. Шляхта в роботі "Вікові дерева Львівщини" [7].

У перші роки незалежності України питання збереження унікальних вікових дерев увійшло до державної науково-технічної програми "Охорона рослинного та тваринного світу" як окремий проект "Знамениті та історичні дерева України". У рамках проекту Національного екоцентру здійснено створення комп'ютерної бази даних вікових дерев (А. Кушнір, 1994) [2].

Велика просвітницька робота з охорони та збереження вікових дерев проводиться Київським еколого-культурним центром. Випущена книга натураліста Володимира Борейка "Охорона вікових дерев" (1996, 2001 рр.) витримала два видання і є тепер одним з найпопулярніших видань з цієї тематики для туристичної індустрії України [1].

Висновок. Слід відзначити також про шкідливий антропогенний вплив, а також розгул стихій, природних та спричинених людиною, завдають ґрунтам величезної, непоправної шкоди. Це, насамперед, водна і вітрова ерозія, погіршення ґрунтової структури, механічне руйнування та ущільнення ґрунту, постійне збіднення на гумус та поживні речовини, забруднення ґрунту мінеральними добривами, отрутохімікатами, мастилами та пальним, перезволоження та засоленість земель.

Втрата ґрунтами грудкуватої структури у верхньому горизонті відбувається внаслідок постійного зменшення вмісту органічних речовин, механічного руйнування структури різноманітними знаряддями обробітку, а також впливу опадів, вітру, перепаду температури.

Глобальною проблемою сьогодні є постійне зменшення вмісту гумусу, який завдяки своїм цінним агрономічним властивостям відіграє провідну роль у формуванні ґрунту, забезпечені рослин поживними речовинами.

Однією з основних причин цього є споживацький підхід до землі, намагання якнайбільше взяти і якнайменше їй повернути. А гумус втрачається не тільки на мінералізацію з вивільненням доступних для рослин поживних речовин, а й виноситься з ґрунту в процесі ерозії з коренеплодами та бульбоплодами, на колесах транспортних засобів, руйнується під впливом різноманітних хімічних речовин.

1. Борейко В.Е. Охрана вековых деревьев. Изд. второе, дополн. – К.: Киевский эколого-культурный центр. – 2001. – 96 с.

2. Кушнір А. Знамениті та історичні дерева України // Ойкумена. Вип. 1 – 2. 1994. – С. 178 – 179.

3. Лящук Б.Ф. Географічні назви Українських Карпат і прилеглих територій. – К., 1993.

This document was created using SOLID CONVERTER PDF To remove this message, purchase the product at www.SolidDocuments.com

4. Переведенцев Ю.П., Машвеев Ю.Л., Тудрий В.Д. Основы экологии атмосферы: учебное пособие. – Ч. 2. Изд-во Казанского ун-та, 2001. – 60 с.

5. Природа України та її охорона. – К., 1975.

6. Природа Львівської області. За ред. Геренчука К.І. – Львів: Вид-во Львів, ун-ту. 1972. – 150 с.

7. Стойко С., Шушняк В., Савка Г., Шубер П., Шляхта Я. Вікові дерева Львівщини: посібник. – Львів. – 2006. – 100 с.

8. Стойко С.М. Заповідники та пам'ятки природи Українських Карпат. – Львів: Вид-во Львів, ун-ту, 1966. – 142 с.

9. Філіпчук Г. Зелений офіс: з турботою про довкілля, з вигодою для бізнесу. – К.: Представництво ООН в Україні. – 2009. – 53 с.

Стаття надійшла до редакції 06.08.2010

УДК 766:659.131.16

Наталя Удріс, *кандидат соціологічних наук,*
доцент кафедри графічного дизайну і реклами
Інституту реклами Київського національного університету культури і мистецтв

ДИЗАЙН РЕКЛАМНОЇ КОМУНІКАЦІЇ: ЕТНІЧНИЙ АСПЕКТ

Стаття присвячена аналізу окремих аспектів дизайну рекламної комунікації з точки зору побудови взаємодії з реципієнтами та організації їх поведінки. Робиться невеликий огляд наукових позицій останніх років на глобалізацію та виявляється баланс між інтенсивністю глобалізації і збереженням національних моделей у світовому комунікативному просторі на сучасному етапі еволюції суспільства.

Ключові слова: *дизайн, рекламна комунікація, етнос.*

Статья посвящена анализу некоторых аспектов дизайна рекламной коммуникации с точки зрения построения взаимодействия с реципиентами и организации их поведения. Делается короткий обзор научных позиций последних лет на глобализацию и виявляется баланс между интенсивностью глобализации и сохранением национальных моделей в мировом коммуникативном пространстве на современном этапе развития общества.

Ключевые слова: *дизайн, рекламная коммуникация, этнос.*

The article is sanctified to the analysis of some aspects of design of advertising communication from the point of view of construction of co-operating with recipients and organization of their behavior. The short review of scientific positions of the last years is done on globalization and balance comes to light between intensity of globalization and maintenance of national models in outer communicative space on the modern stage of development of society.

Key words: *design, publicity communication, ethnos.*

Постановка проблеми та аналіз останніх досліджень і публікацій. Будь-яка система, і соціальна у тому числі, прагне існувати в стані рівноваги, зберігаючи баланс між багатьма складовими. Нерідко вони є протилежними одна одній. На сучасному етапі еволюції спостерігається стійка тенденція до утворення єдиного соціального квазіорганізму, що супроводжується усвідомленим прагненням надсистеми зберегти розмаїття своїх підсистем (соціокультурних особливостей окремих соціумів та етносів). Власне, лише за рахунок цього квазіорганізм і здатний буде зберігати цілісність, уникаючи ентропійних процесів.

Інструментом, завдяки якому досягається як процес об'єднання соціумів в єдину систему, так і збереження їх унікальної ідентичності у складі цієї системи, виступає соціальна комунікація. Соціальна комунікація сьогодні є одним з найпоширеніших тем наукового обговорення, оскільки її можна назвати провідною діяльністю сучасного суспільства. Одним з її різновидів є рекламна комунікація. Проблематика співвідношення національного і глобального у конструюванні маркетингових комунікацій та реклами як їх складової вже протягом 20 – 30 років піднімається у спеціальній літературі. Серед авторів можна назвати провідних світових маркетологів і рекламістів (Котлер Ф., Армстронг Г., Сондерс Д., Огілві Д. та ін.) та вітчизняних учених – В. Кочетков, А. Ульяновський, Г. Почепцов та ін. Предметом досліджень, як правило, виступають особливості сприйняття та оцінки рекламної інформації, що отримали назву крос-культурних відмінностей. Автором даної статті також розглядалась проблематика національних аспектів в рекламі, а саме пропонувалась технологія формування сучасного способу життя населення України за допомогою національно ідентифікованих рекламних засобів [8].

© Н. Удріс, 2010

This document was created using SOLID CONVERTER PDF To remove this message, purchase the product at www.SolidDocuments.com